C/2025/3795

17.9.2025

**P9_TA(2024)0374**

# Lisätalousarvioesitys nro 1/2024: Vuoden 2024 talousarvioon monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksen johdosta tarvittavat muutokset

**Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. huhtikuuta 2024 neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin lisätalousarvioksi nro 1/2024 varainhoitovuodeksi 2024: Vuoden 2024 talousarvioon monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksen johdosta tarvittavat muutokset (07432/2024 – C9-0048/2024 – 2024/0056(BUD))**

(C/2025/3795)

*Euroopan parlamentti*, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,

— ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ([1]) ja erityisesti sen 44 artiklan,

— ottaa huomioon 22. marraskuuta 2023 lopullisesti hyväksytyn Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2024 ([2]),

— ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta 29. helmikuuta 2024 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/765 ([3]),

— ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29. helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([4]),

— ottaa huomioon Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-kehysväline) perustamisesta ja direktiivin 2003/87/EY sekä asetusten (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/241 muuttamisesta 29. helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/795 ([5]);

— ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 ([6]),

— ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen ([7]),

— ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 ([8]),

— ottaa huomioon 8. marraskuuta 2023 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisesta (COM(2023)0692),

— ottaa huomioon 27. helmikuuta 2024 antamansa päätöslauselman esityksestä neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta ([9]),

([1]) EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.
([2]) EUVL L, 2024/207, 22.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
([3]) EUVL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
([4]) EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([5]) EUVL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
([6]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([7]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([8]) EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.
([9]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0082.

— ottaa huomioon komission 29. helmikuuta 2024 antaman esityksen lisätalousarvioksi nro 1/2024 (COM(2024) 0080),

— ottaa huomioon neuvoston 19. maaliskuuta 2024 vahvistaman ja 21. maaliskuuta 2024 parlamentille toimittaman kannan esitykseen lisätalousarvioksi nro 1/2024 (07432/2024 – C9-0048/2024),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 94 ja 96 artiklan,

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0174/2024),

A. ottaa huomioon, että sopimukseen Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 liitetyssä yhteisessä lausumassa parlamentti ja neuvosto pyysivät komissiota antamaan ehdotuksen lisätalousarvioesityksestä välittömästi sen jälkeen, kun monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen tarkistuksesta on päästy yhteisymmärrykseen vuoden 2024 talousarvion mukauttamiseksi tarkistettuun rahoituskehysasetukseen, ja sitoutuivat puolestaan asian kiireellisyyden huomioon ottaen käsittelemään lisätalousarvioesityksen ilman aiheetonta viivytystä;

B. ottaa huomioon, että lisätalousarvioesityksessä nro 1/2024 keskitytään näin ollen sisällyttämään vuoden 2024 talousarvioon tarvittavat muutokset, jotka johtuvat äskettäin sovitusta monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamisesta; ottaa huomioon, että lisätalousarvioesityksessä nro 1/2024 menoihin lisätään 5 833,7 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 4 143,6 miljoonaa euroa maksumäärärahoina;

C. ottaa huomioon, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksesta johtuvien muutosten lisäksi lisätalousarvioesitykseen nro 1/2024 sisältyy myös muutoksia Digitaalinen Eurooppa -ohjelman tukimenoja koskevaan selvitysosaan äskettäin hyväksytyn tekoälysäädöksen nojalla perustetun tekoälytoimiston tarvitsemasta ulkopuolisesta henkilöstöstä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi;

1. panee tyytyväisenä merkille lisätalousarvioesityksen nro 1/2024, joka sisältää parlamentin talousarviokäsittelyssään ehdottamia merkittäviä lisäyksiä, joita ei voitu sisällyttää vuoden 2024 talousarvioon tarkistetun monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen hyväksymisen viivästymisen vuoksi;

2. korostaa, että lisätalousarvioesityksen nro 1/2024 hyväksymisen myötä unionin vuoden 2024 talousarviosta tulee tarkoituksenmukaisempi ja joustavampi ja sillä on paremmat valmiudet vastata unionin haasteisiin;

3. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen ottaa äskettäin perustetusta Ukraina-varauksesta käyttöön 4,8 miljardia euroa, jotta Ukrainalle voidaan maksaa avustuksia; muistuttaa, että lainojen maksaminen ei edellytä lisätalousarviota ja että näin ollen unioni tukee jo nyt Ukrainan hallitusta keskeisten palvelujen ylläpitämisessä; korostaa, että avustuksiin ja lainoihin perustuva rahoitustuki Ukrainan tukivälineestä auttaa Ukrainaa jatkamaan valtion ja erityisesti keskeisten palvelujen toimintaa ja tukee samalla maan jälleenrakentamista, elpymistä, uudistamista ja unionin jäsenyyttä;

4. korostaa, että Ukrainan tukivälineen budjettinimikkeistö, joka otettiin käyttöön lisätalousarvioesityksessä nro 1/2024, auttaa varmistamaan, että budjettivallan käyttäjä voi valvoa menoja asianmukaisesti; pitää myönteisenä, että tukivälineeseen on sisällytetty Ukrainalle vuonna 2022 myönnetyn makrotaloudellisen rahoitusavun korkotukimaksuja, mikä vähentää painetta otsakkeessa 6 (Naapurialueet ja muu maailma), erityisesti naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa puskurissa;

5. palauttaa mieliin, että jäsenvaltioiden on katettava Ukrainalle maksettavien makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainojen korkotuki; pitää valitettavana, että kolmea kansallista rahoitusosuussopimusta ei ole vieläkään tehty; korostaa, että vuoden 2024 talousarvioon sisällytettiin 5 miljoonaa euroa alustavina määrärahoina edellyttäen, että sovelletaan vaihtoista rahoitusratkaisua vuoden 2024 talousarviosopimukseen liitettyjen komission ja parlamentin yksipuolisten lausumien mukaisesti; odottaa siksi, että 5 miljoonaa euroa vähennetään asianomaisesta budjettikohdasta tulevassa lisätalousarvioesityksessä varainhoitovuodeksi 2024;

6. on tyytyväinen, että vuonna 2024 Euroopan puolustusrahastoon osoitetaan 376 miljoonaa euroa lisärahoitusta seurauksena Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineestä (STEP) annetusta asetuksesta ([10]); panee merkille, että toisin kuin STEP-säädösehdotuksen liitteenä olevassa rahoitusselvityksessä, komissio katsoo nyt, että maksumäärärahoja ei ole tarpeen lisätä vuonna 2024; kehottaa komissiota valvomaan tarkkaan maksutarpeita;

([10]) COM(2023)0335.

7. panee merkille, että komissio esitti 5. maaliskuuta 2024 ehdotuksen uuden puolustusohjelman – Euroopan puolustusteollisuusohjelman – perustamisesta vuosiksi 2025–2027 ja että puolustusrahastosta on tarkoitus siirtää tähän liittyen 1,5 miljardia euroa, joka vastaa nimenomaan STEP-kehysvälineen puitteissa sovittua puolustusrahaston varojen lisäystä; toistaa pitkäaikaisen kantansa, jonka mukaan uudet poliittiset painopisteet edellyttävät uusia varoja; vaatii, että puolustusrahastoon monivuotisen rahoituskehyksen jäljellä olevaksi ajaksi osoitetut lisävarat käytetään STEP-tavoitteisiin lainsäätäjien sopimuksen mukaisesti;

8. panee tyytyväisenä merkille, että Länsi-Balkania varten otettiin varaukseen 500 miljoonan euron lisärahoitus, jonka edellytyksenä on Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen perustamista koskevan asetusehdotuksen hyväksyminen; toteaa, ettei lisätalousarvioesityksessä nro 1/2024 esitetty nimikkeistö ole parlamentin mielestä tarkoituksenmukainen, ja aikoo neuvoston kanssa tarkistaa nimikkeistöä vuoden 2025 talousarviomenettelyn yhteydessä varmistaakseen asianmukaisen poliittisen ja talousarviota koskevan valvonnan;

9. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksessa hyväksytyistä otsakkeen 6 yhteensä 3,1 miljardin euron lisäyksistä vuosina 2024–2027 vain 500 miljoonaa euroa sisältyy lisätalousarvioesitykseen nro 1/2024; huomauttaa lisäksi, että suunniteltuja tämän otsakkeen sisäisiä varojen uudelleenkohdentamisia ei ole otettu huomioon; kehottaa jälleen komissiota antamaan budjettivallan käyttäjälle yksityiskohtaiset tiedot siitä, miten se aikoo hallinnoida kaikkia ohjelmiin ja erityisrahoitusvälineisiin monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksen johdosta tehtäviä muutoksia;

10. pitää myönteisenä, että unioni pystyy reagoimaan paremmin kriiseihin sen ansiosta, että lisätalousarvioesityksessä nro 1/2024 on lisätty rahoitusta luonnonkatastrofien ja muiden hätätilanteiden varalle; panee merkille, että lisätalousarvioesityksessä nro 1/2024 luodaan uusia budjettikohtia noudattaen päätöstä jakaa solidaarisuus- ja hätäapuvaraus kahteen osaan, jotka ovat eurooppalainen solidaarisuusvaraus unionissa ja liittymisneuvotteluja käyvissä maissa ilmenevien luonnonkatastrofien ja kansanterveysuhkien varalle sekä hätäapuvaraus, jolla vastataan nopeasti unionissa tai sen ulkopuolella syntyviin hätäaputarpeisiin; toteaa uuden rakenteen helpottavan varojen hallinnointia ja muistuttaa, että on tärkeää käsitellä nopeasti Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa koskevat hakemukset ja ottaa nämä kaksi varausta käyttöön oikea-aikaisesti varojen nopean maksamisen varmistamiseksi;

11. palauttaa mieliin, että Ukrainalle annettava humanitaarinen apu ei kuulu Ukrainan tukivälineen piiriin, ja odottaa, että tarpeet pysyvät yleisesti suurina ja todennäköisesti lisääntyvät vuonna 2024 tilanteessa, jossa humanitaariseen apuun ei ole budjetoitu riittävästi määrärahoja; ottaa huomioon talousarvion toteuttamisesta aiempina vuosina saadut kokemukset ja kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti humanitaarisen avun tarpeita ja ehdottamaan budjettivallan käyttäjälle hyvissä ajoin mahdollisia tarpeellisia toimenpiteitä; muistuttaa tässä yhteydessä, että joustovälineen rahoitusta on lisätty vuodeksi 2024 noin 500 miljoonalla eurolla osana monivuotisen rahoituskehyksen tarkistusta;

12. panee merkille, että työttömiksi jääneille työntekijöille tarkoitetun Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) vuoden 2024 määrärahoja vähennetään 33,8 miljoonaan euroon tarkistetun monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen mukaisesti; kehottaa komissiota seuraamaan EGR:n täytäntöönpanoa ja kaikkia toimielimiä toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki perustellut EGR-tukipyynnöt voidaan täyttää osoituksena unionin yhteisvastuusta;

13. panee merkille selvitysosaan tehdyt muutokset, jotta Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta voidaan rahoittaa äskettäin hyväksytyn tekoälysäädöksen nojalla perustetun tekoälytoimiston sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkaamisesta aiheutuvat kustannukset; korostaa, että tällainen väliaikainen ratkaisu on tarpeen vain sen vuoksi, että otsakkeessa 7 (Hallinto) ei ole riittävästi määrärahoja, ja koska komissio noudattaa omasta aloitteestaan vakaata henkilöstöpolitiikkaa eikä neuvosto suostu käsittelemään hallintomenoja osana monivuotisen rahoituskehyksen tarkistusta; pitää kiinni siitä, että uuden toimiston henkilöstökustannusten kattaminen tällä tavoin voidaan hyväksyä vain väliaikaisena ratkaisuna eikä se muodosta ennakkotapausta, ja että otsakkeessa 7 on löydettävä nykyistä monivuotista rahoituskehystä pidemmälle menevä pitkän aikavälin rakenteellinen ratkaisu ja että otsakkeen 7 menot on asetettava tasolle, jolla taataan unionin vaikuttava ja tehokas hallinto;

14. palauttaa mieliin, että komissio totesi toteutettavuutta koskevassa kirjeessään, jossa se arvioi parlamentin ja neuvoston vuoden 2024 talousarviokäsittelyjä, että talousarvion selvitysosan olisi pääsääntöisesti oltava oikeusperustan mukainen ja sitä olisi tarkistettava vain, jos se on tarpeen sovellettavien oikeusperustojen muutosten huomioon ottamiseksi, ja että ohjelman yleisiin ja erityisiin tavoitteisiin tai toimiin, joita ei nimenomaisesti mainita perussäädöksissä, ei saisi ehdottaa muutoksia; odottaa, että kun otetaan huomioon, että komissio muuttaa Digitaalinen Eurooppa -ohjelman selvitysosaa ilmeisen joustavasti ottaakseen huomioon ulkopuolisen henkilöstön rekrytoinnin, joka ei liity ohjelman täytäntöönpanoon, se soveltaa samaa joustavuutta arvioidessaan mahdollisia selvitysosien muutoksia, joita parlamentti tai neuvosto mahdollisesti ehdottaa vuoden 2025 talousarviomenettelyssä;

15. hyväksyy neuvoston kannan esitykseen lisätalousarvioksi nro 1/2024;

16. kehottaa puhemiestä toteamaan lisätalousarvion nro 1/2024 lopullisesti hyväksytyksi ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.